

ÇÖZÜMLER

1. Cümlede filmin adı verildiği ve “belki de en” dendiği için “ilginç senaryoya” sözü akla gelir. Son kısımda ise filmle ilgili olarak “anlatılmaktadır” dendiği ve konudan bahsedildiği için de “hikâyesini” sözcüğü cümleye uygundur.

Cevap: B

2. Bu sözlerin anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralanmış hâli, “Sanatı sanat olmayandan, sanatta iyi **ve önemli olanı kötü ve önemsiz** olandan ayıracak çizginin nasıl ve nereye çizileceği sorusu yaşamdaki en önemli sorulardan biridir.” biçimindedir.

Cevap: B

3. Cümlede geçen “neyi değil” sözü “konunun önemsizliğine, “nasıl anlattığına” ise “üslubun önemine işaret etmektedir. Bu anlamların her ikisini de yansıtan seçenek D’de verilmiştir.

Cevap: D

4. Cümlede, “1947’den 1991’e kadar devam eden” denmiştir. 1991’den 1947 çıkarıldığı zaman 44 kalır. Demek ki Soğuk Savaş, yarım asırdan 6 yıl daha kısa sürmüştür. Diğer yargılara bu cümleden ulaşılamaz.

Cevap: A

5. Bu cümlede geçen “yalın bir niteliğe sahiptir” sözü “sadeliği”, “irdelemeden önce” sözü “ele almak”, “karşılayan” sözcüğü “yerini tutmak”, “karmaşık bir niteliğe sahip olur” sözü de “anlamada zorluk” sözlerini kasdetmektedir. Bu parçada “özellik” kavramının yerini tutacak herhangi bir söz kullanılmamıştır.

Cevap: D

6. Bu parçada geçen, “insanlığın hafızasına kazınmış tek acı deneyim”den B’ye, “Soğuk Savaş’ın temelini oluşturmuştur” dan C’ye, “Amerikan ordusunun II. Dünya Savaşı’nın sonunda (1945) Hiroşima ve Nagazaki’ye attığı bombalardır”dan D’ye, “seksenli yılların sonuna kadar... süren” sözlerinden de E’ye ulaşılır. Bu parçadan nükleer silahın insanlık suçu olduğu yargısına ulaşılamaz. Aslında bu bilgi doğrudur ama parçada yoktur.

Cevap: A

7. Parçadaki cümlelerin çoğu nesneldir ve tamamı kurallıdır. Parçada *Bir Yaz Gecesi Rüyası* adlı eserin içeriğinden söz edilmiştir. İkinci cümle ve sondan bir önceki cümlede tahminde bulunulmuştur. Bu cümlede herhangi bir savın kanıtlanmasına çalışılmamıştır.

Cevap: C

8. “Bir ay sonra öyküm, desenlerle süslü olarak çıkmıştı. Sevincimi tahmin edersiniz.” cümlelerinden sonuncusunda, sevincimi tahmin edemezsiniz, denmiştir. Burada sevinç belirmesine bir vurgu yapıldığı için A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadeler kullanılabilir. E seçeneği kullanılamaz çünkü bir kat daha, denmiştir.

Cevap: E

9. Bu parçanın I. cümlesi Eskimoların gözleriyle, IV. cümlesi ise Afrikalıların ten renkleriyle ilgilidir. Bunlar fiziksel özelliklerdir ve elbette aradığımız cevabı oluşturur. Diğer cümleler ise fiziksel özelliklerle değil giyinme ve beslenme ile ilgilidir.

Cevap: B

10. Parçada III. cümleden itibaren sözü edilen güzel yerlere örnekler verilmeye başlanmıştır.

Cevap: C

11. "(III) Bilinmeyen, her zaman insanoğlu için çekici bir tutku olmuştur." cümlesinde insanoğluyla ilgili bir değerlendirme yapılmıştır. Çıkarımda bulunulmamıştır.

Cevap: C

12. Parçada, bedenlerin yazın serin, kışın sıcak olduğu belirtilmiştir. Böyle bir sözden, bulunduğu yerlere göre değişik biçimlerde yapıldığı ile ilgili bir yoruma ulaşılmaz. Diğerleri ise bu parçada çok açık biçimde vardır.

Cevap: B

13. Bu parçanın ilk cümlesinden son cümlesine kadar, "İnsanların arkadaşlarını nasıl seçtiği" konusu üzerinde durulmaktadır. İlk bölümünde yapılan alıntılarla insanların benzerlerinden arkadaş seçtiği anlatılmış, sonraki bölümde ise insanların menfaatlerine uyan kişilerle dost olduğu savı irdelenmiştir.

Cevap: C

14. "Bu yüzden besinler, ağızda ve midede hem fiziksel hem kimyasal değişimlere uğratılır." cümlesinden A ve C seçeneklerine ulaşılır. İlk cümleden B seçeneğine, "Daha sonra besinlerin bir bölümü, ince bağırsaktan vücut hücrelerine geçer" cümlesinden D seçeneğine ulaşılır. Bu parçada, sindirim organlarının yapılarına değinilmemiştir.

Cevap: E

15. Parçada geçen "Başkalarından aldıklarına, etkilenmelerine kendi kişiliğinin damgasını basabilsin. Onları ayrı bir görüş biçim ve yöntemle yeni bir bileşime sokabilsin. Kısacası şiirinde bir kişilik gösterebilsin." cümlelerinden E seçeneğindeki ifadeye ulaşabiliriz.

Cevap: E

16. Bu parçanın bütününde genel olarak modernizmden, modernleşmeden söz edilmiştir. Parçanın son bölümünde de *Araba Sevdası* romanından bahsedilmiştir. Doğal olarak bu romanın modernleşmeye katkısından söz edilmesi de beklenir. Bu da en doğru şekilde A seçeneğinde belirtilmiştir.

Cevap: A

17. "Birey, her türlü yükümlülükten kurtulup da kendini tek kendi aklının ışığında kendinin kılavuzu bulur bulmaz bir yer, bir düzen, bir tanımın güvencesini de yitirmektedir." cümlesinde özgürlüğünü kazanan bireyin güvensiz bir ortamda olacağından söz edilmiştir. Bu da insan hayatında büyük bir sorundur.

Cevap: B

18. "Birey, her türlü yükümlülükten kurtulup da kendini tek kendi aklının ışığında kendinin kılavuzu bulur bulmaz bir yer, bir düzen, bir tanımın güvencesini de yitirmektedir." cümlesine göre, birey özgürlüğünü kazanınca güvenden yoksun kalacaktır, ifadesine ulaşırız.

Cevap: D

19. Bu parçanın V. cümlesinden A'ya, IV. cümlesinden B'ye, V. cümlesinden C'ye, VI. cümlesinden de E'ye ulaşılır. Teknik yanlışlardan birkaç yıl kaldırılmıştır denmiştir fakat bundan "tehlikelerinden dolayı zamanla yasaklandığına" yargısına ulaşamaz.

Cevap: D

20. Bu parçada numaralanmış ilk sekiz cümle, çarpışan arabalarla ilgiliyken IX. cümle lunaparklarla ilgilidir. Dolayısıyla da bu son cümle düşüncenin akışını bozmaktadır.

Cevap: E

21. “değ-dik-i” sözcüğünde “-dik” ekindeki “k”, yumuşayarak “ğ” olmuştur. Buna da “ünsüz yumuşaması” denir.

Cevap: E

22. “Hep-s-i” sözcüğünde yalnızca üçüncü tekil iyelik eki kullanılmıştır, “s” sesi kaynaştırma ünsüzüdür. “kub-be-de” sözcüğünde bulunma durum eki kullanılmıştır. “bu-n-dan” sözcüğünde geçen “-den” ayrılma durum ekidir. “sar-ıp” sözcüğünde sadece zarf-fiil eki vardır ve bu bir yapım ekidir. Yani A, B, D ve E seçeneklerinde belirtilenler doğrudur. C seçeneğindeki bilgi ise hatalıdır. “ses-i” sözcüğünde belirtme durum eki değil üçüncü tekil iyelik eki vardır.

Cevap: C

23. Adlaşmış sıfat bilindiği gibi yalnızca niteleme sıfatından yapılır. E seçeneğinde geçen “Görevliler” sözcüğü “Görevli kişiler” anlamındadır ve isim düşüp sıfatı yalnız bırakmıştır. dolayısıyla da adlaşmış sıfat, sadece bu seçenektir.

Cevap: E

24. Bu cümlede “saklıyor” yüklem, “kim, ne” sorusuna cevap veren “Buhara” özne, “neyi” sorusuna cevap veren “Orta Asya’daki en zengin doğal gaz yataklarını” sözü de belirtili nesnedir.

Cevap: C

25. C seçeneğinde geçen “4.‘üncü” sözcüğünde geçen nokta işareti yanlış kullanılmıştır. Çünkü “-inci” eki zaten nokta ile aynı görevdedir.

Cevap: C

26. I. cümlede geçen “sahafda (sahafta)”, III. cümlede “bu güne (bugüne)”, IV. cümlede “gönülümü (gönlümü)”, V. cümlede ise “uğruyan (uğrayan)” sözcükleri yanlış kullanılmıştır. II. cümlede herhangi bir yazım yanlış yapılmamıştır.

Cevap: B

27. A’da “Asfaltın zamanla bozulan kısımları”, B’de “Aranan bütün ilaçlar”, C’de “Ülkemizin tarihî zenginlikleri”, E’de “7 Ocak Meydanı” sözleri sözde özne görevinde kullanılmıştır. D seçeneğinde gerçek veya sözde, herhangi bir özne kullanılmamıştır.

Cevap: D

28. - 30. sorular aşağıdaki tablolara göre çözülmüştür.

Raf renkleri, baş harfleriyle kısaltılmıştır.

I. Tablo:

<i>Kiralık Konak</i>	B
<i>Çalikuşu</i>	S
<i>Suskunlar</i>	K
<i>Yaprak Dökümü</i>	M
<i>Tutunamayanlar</i>	Y

II. Tablo:

<i>Çalikuşu</i>	B
<i>Suskunlar</i>	S
<i>Kiralık Konak</i>	K
<i>Yaprak Dökümü</i>	M
<i>Tutunamayanlar</i>	Y

28. Tablolar incelendiğinde *Tutunamayanlar* romanının, yeşil rafa konulduğu görülecektir.

Cevap: C

29. Tablolar incelendiğinde *Kiralık Konak* romanının, sarı rafa konulmadığı görülecektir.

Cevap: A

30. Tablolar incelendiğinde kırmızı rafa *Kiralık Konak* ve *Suskunlar* romanlarının konulduğu görülecektir.

Cevap: D

$$\begin{aligned}
 31. \quad \frac{1}{8} + \left[\frac{1}{4} : \left(\frac{5}{12} - \frac{1}{6} \right) \right] &= \frac{1}{8} + \left[\frac{1}{4} : \left(\frac{5-2}{12} \right) \right] \\
 &= \frac{1}{8} + \left[\frac{1}{4} : \frac{3}{12} \right] \\
 &= \frac{1}{8} + \left[\frac{1}{4} : \frac{12^3}{3} \right] \\
 &= \frac{1}{8} + 1 \\
 &= \frac{9}{8} \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: A

$$\begin{aligned}
 32. \quad \frac{(7!)^2 - (6!)^2}{8! - 7! - 6!} &= \frac{(7 \cdot 6!)^2 - (6!)^2}{8 \cdot 7 \cdot 6! - 7 \cdot 6! - 6!} \\
 &= \frac{7^2 \cdot (6!)^2 - (6!)^2}{6! \cdot (56 - 7 - 1)} \\
 &= \frac{(6!)^2 \cdot (49 - 1)}{6! \cdot 48} \\
 &= \frac{6! \cdot 6! \cdot 48}{6! \cdot 48} \\
 &= 6! \text{ bulunur.}
 \end{aligned}$$

Cevap: B

$$\begin{aligned}
 33. \quad &\begin{array}{r} x y z \\ \times \quad 63 \\ \hline \end{array} \\
 &\begin{array}{r} \cdot \cdot \cdot \\ + \quad \boxed{1488} \longrightarrow 6 \cdot (xyz) = 1488 \\ xyz = \frac{1488}{6} \\ xyz = 248 \text{ olup} \end{array}
 \end{aligned}$$

$$\begin{array}{r} 248 \\ \times \quad 63 \\ \hline 744 \\ + 1488 \\ \hline \end{array}$$

$$15624 = ABCDE \text{ eşitliğinde}$$

$$A = 1, B = 5, C = 6, D = 2 \text{ ve } E = 4 \text{ olur.}$$

Bu durumda

$$A + B + C + D + E = 1 + 5 + 6 + 2 + 4 = 18' \text{ dir.}$$

Cevap: C

$$\begin{aligned}
 34. \quad &2^x - 3^y = 9 \\
 &3^y + 5^z = 12 \\
 &- / \quad 5^z - 2^x = -11 \\
 &2^x - 3^y = 9 \\
 &3^y + 5^z = 12 \\
 &+ \quad -5^z + 2^x = 11 \\
 &2 \cdot 2^x = 32 \\
 &2^x = 16 \\
 &2^x = 2^4 \\
 &x = 4 \text{ olup}
 \end{aligned}$$

$$5^z - 2^x = -11 \Rightarrow 5^z - 2^4 = -11$$

$$5^z = -11 + 16$$

$$5^z = 5$$

$$z = 1 \text{ olur.}$$

$$\text{Buna göre, } x + z \text{ toplamı } 4 + 1 = 5 \text{ dir.}$$

Cevap: D

$$\begin{aligned}
35. \quad \frac{4^{-2} - 25^{-2}}{(10^{-2})^2} &= \frac{4^{-2} - 25^{-2}}{10^{-4}} \\
&= \frac{4^{-2}}{10^{-4}} - \frac{25^{-2}}{10^{-4}} \\
&= \frac{(2^2)^{-2}}{10^{-4}} - \frac{(5^2)^{-2}}{10^{-4}} \\
&= \frac{1}{10^4} - \frac{1}{10^4} \\
&= 2^{-4} \cdot \frac{10^4}{1} - 5^{-4} \cdot \frac{10^4}{1} \\
&= 2^{-4} \cdot 2^4 \cdot 5^4 - 5^{-4} \cdot 2^4 \cdot 5^4 \\
&= 2^{-4+4} \cdot 5^4 - 5^{-4+4} \cdot 2^4 \\
&= 2^0 \cdot 625 - 5^0 \cdot 16 \\
&= 625 - 16 \\
&= 609 \text{ bulunur.}
\end{aligned}$$

Cevap: E

36. $x = 5$ ve $y = 7$ alınırsa
 $z = \text{ekok}(5, 7) = 35$
 $\text{ebob}(5, 7) = 1$ olur ve
I. $35, 5 + 7 = 12$ 'ye tam bölünemez.
II. $35, 5 \cdot 7 = 35$ 'e tam bölünür.
III. $35, \text{ebob}(5, 7) = 1$ 'e tam bölünür.
 $x = 12$ ve $y = 18$ alınırsa
 $z = \text{ekok}(12, 18) = 36, \text{ebob}(12, 18) = 6$ olur ve
I. $36, 12 + 18 = 30$ 'a tam bölünemez.
II. $36, 12 \cdot 18 = 216$ 'ya tam bölünemez.
III. $36, \text{ebob}(12, 18) = 6$ 'ya tam bölünür.
Buna göre, yalnız III her zaman doğrudur.

Cevap: C

$$37. \quad \frac{9}{5} < \frac{x-3}{10} \text{ her iki taraf 10 ile çarpılırsa}$$

$$10 \cdot \frac{9}{5} < 10 \cdot \frac{x-3}{10}$$

$$18 < x - 3$$

$$21 < x$$

olup x 'in en küçük değeri 22 dir.

Cevap: C

$$38. \quad \leftarrow \begin{array}{c} | \\ a \end{array} \quad // \quad \begin{array}{c} | \\ 2 \end{array} \quad // \quad \begin{array}{c} | \\ b \end{array} \rightarrow$$

$$|a - 2| = |b - 2|$$

$$b = a + 5 \text{ olup}$$

$$|a - 2| = |a + 5 - 2|$$

$$(|a - 2|)^2 = (|a + 3|)^2$$

$$a^2 - 4a + 4 = a^2 + 6a + 9$$

$$10a = 5$$

$$a = \frac{5}{10}$$

$$a = \frac{1}{2} \text{ olup}$$

$$b = a + 5$$

$$b = \frac{1}{2} + 5$$

$$b = \frac{11}{2} \text{ bulunur ve}$$

$$a \cdot b = \frac{1}{2} \cdot \frac{11}{2} = \frac{11}{4} \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

39. $3^{\sqrt{x}} \cdot 9^{\sqrt{x}} = 81$

$$(3 \cdot 9)^{\sqrt{x}} = 3^4$$

$$27^{\sqrt{x}} = 3^4$$

$$(3^3)^{\sqrt{x}} = 3^4$$

$$3^{3\sqrt{x}} = 3^4$$

$$3\sqrt{x} = 4$$

$$\sqrt{x} = \frac{4}{3}$$

$$(\sqrt{x})^2 = \left(\frac{4}{3}\right)^2$$

$$x = \frac{16}{9} \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

40. $a^2 = a + 2$ olduğundan

$$a^3 - 3 \cdot a^2 = a^2 \cdot (a - 3)$$

$$= (a + 2) \cdot (a - 3)$$

$$= a^2 + 2a - 3a - 6$$

$$= (a + 2) + 2a - 3a - 6$$

$$= a + 2 - a - 6$$

$$= 8 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

41. $5x - \frac{5x - 7\sqrt{x}}{\sqrt{x}} = 5x - \frac{5x}{\sqrt{x}} + \frac{7\sqrt{x}}{\sqrt{x}}$

$$= 5x - \frac{5 \cdot \sqrt{x} \cdot \sqrt{x}}{\sqrt{x}} + 7$$

$$= 5x - 5\sqrt{x} + 7$$

$$= 5 \cdot (x - \sqrt{x}) + 7$$

$$= 5 \cdot 7 + 7$$

$$= 42 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

42. $a = 125^{12} = (5^3)^{12} = 5^{36}$

$$b = 32^{18} = (2^5)^{18} = 2^{90}$$

$$c = 27^{24} = (3^3)^{24} = 3^{72}$$

ebob(36, 90, 72) = 18 olduğundan

$$a = 5^{36} = 5^{2 \cdot 18} = (5^2)^{18} = 25^{18}$$

$$b = 2^{90} = 2^{5 \cdot 18} = (2^5)^{18} = 32^{18}$$

$$c = 3^{72} = 3^{4 \cdot 18} = (3^4)^{18} = 81^{18} \text{ olur.}$$

Üsleri eşit olan sayılardan tabanı büyük olan sayı büyüktür. a, b, c arasındaki sıralama,

$$25 < 32 < 81 \Rightarrow a < b < c \text{ dir.}$$

Cevap: A

43. Ailenin yılın ilk 10 ayındaki toplam harcaması

$$10 \cdot 1800 = 18000 \text{ TL'dir.}$$

Ailenin bir yıldaki toplam harcaması

$$12 \cdot 2000 = 24000 \text{ TL'dir.}$$

Aile son iki ay toplam $24000 - 18000 = 6000$ TL harcamış ve son iki aydaki ortalama harcaması

$$\frac{6000}{2} = 3000 \text{ TL'dir.}$$

Cevap: C

44. Sinema salonunda $13x$ koltuk olsun. Bu durumda film izleyenlerin sayısı $13x \cdot \frac{9}{13} = 9x$ olur. İzleyicilerin 25 tanesi salonu terk edince geriye $9x - 25$ tane izleyici kalır. Buna göre,

$$\frac{13x}{2} = 9x - 25$$

$$13x = 18x - 50$$

$$5x = 50$$

$$x = 10$$

bulunur ve sinemada $13x = 13 \cdot 10 = 130$ koltuk vardır.

Cevap: C

45. İş = ekok(10, 15) = 30'un katı olan bir sayı (iş = 60v) olsun.

60v'lik işi Demet 10 günde yaptığından, Demet bir günde $\frac{60v}{10} = 6v$ 'lik iş yapar.

60v'lik işi Damla 15 günde yaptığından, Damla bir günde $\frac{60v}{15} = 4v$ 'lik iş yapar.

Damla ve Demet işi eşit olarak paylaştığında ikisine de $\frac{60v}{2} = 30v$ 'lik iş düşer.

Buna göre, Demet 30v'lik işi $\frac{30v}{6v} = 5$ günde

Damla 30v'lik işi $\frac{30v}{4v} = 7,5$ günde yapar.

Bu durumda işi Demet, Damla'dan $7,5 - 5 = 2,5$ gün önce bitirir.

Cevap: C

46. $\frac{a+b+c}{3} = 5 \Rightarrow a+b+c = 15$

$$\frac{a^2+b^2+c^2}{3} = 55 \Rightarrow a^2+b^2+c^2 = 165 \text{ olur.}$$

$$(a+b+c)^2 = a^2+b^2+c^2 + 2 \cdot (a \cdot b + b \cdot c + a \cdot c)$$

$$15^2 = 165 + 2 \cdot (a \cdot b + b \cdot c + a \cdot c)$$

$$225 = 165 + 2 \cdot (a \cdot b + b \cdot c + a \cdot c)$$

$$2 \cdot (ab + bc + ac) = 60$$

$$ab + bc + ac = 30 \text{ olup}$$

$$\frac{ab + bc + ac}{3} = \frac{30}{3} = 10 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

47. Nejdet ve Serkan aboneliklerini x ay sonra sona erdirmiş olsunlar.

Serkan, A operatörüne abone olduktan 4 ay sonra (ilk 4 ay ücretsiz olduğundan) Nejdet abone olduğunda Serkan x ay ücret ödeyeceğinden ve aylık ücret 60 TL olduğundan, Serkan'ın ödeyeceği ücret $60 \cdot x$ TL'dir.

Nejdet'in ilk 3 ayı ücretsiz olduğundan Nejdet $x - 3$ ay ücret ödeyeceğinden ve aylık ücret 65 TL olduğundan, Nejdet'in ödeyeceği ücret $65 \cdot (x - 3)$ TL'dir.

İkisi toplam 805 TL olduğuna göre,

$$12 \cdot 60 \cdot x + 13 \cdot 65 \cdot (x - 3) = 161 \cdot 805$$

$$12x + 13x - 39 = 161$$

$$25x = 200$$

$$x = 8 \text{ ay bulunur.}$$

Serkan, öncesinde 4 ay A operatörüne abone olduğundan toplam $8 + 4 = 12$ ay abone olmuştur.

Cevap: A

48. Sınıfta 100 öğrenci olsun.

$$\text{Buna göre, ela gözlü öğrenci sayısı } 100 \cdot \frac{72}{100} = 72$$

$$\text{Kız öğrenci sayısı } 100 \cdot \frac{82}{100} = 82 \text{ dir.}$$

Bu durumda sınıfta $100 - 82 = 18$ erkek vardır.

Kız öğrencilerin ela gözlü olanlarının az olması için erkeklerin hepsinin ela gözlü olması gerekir. Yani ela gözlü öğrencilerin 18 tanesi erkek olduğundan $72 - 18 = 54$ tanesi kız öğrencidir.

Buna göre, ela gözlü öğrencilerin yüzde

$$\frac{72}{100} \cdot 100 = 72$$

$$\frac{54}{100} \cdot 100 = 54$$

$$x = \frac{54 \cdot 100}{72}$$

$$= 75 \text{ i kızdır.}$$

Cevap: B

49. Otomobilin hızı v_0 , motosikletin hızı v_m olsun.

- İki araç aynı anda harekete başlarsa otomobil 180 km yol aldığından, motosikletle karşılaşır ve motosiklet ise $300 - 180 = 120$ km yol alır. Buna göre,

$$\frac{180}{120} = \frac{v_0 \cdot t}{v_m \cdot t}$$

$$\frac{3}{2} = \frac{v_0}{v_m} \Rightarrow v_0 = 3v$$

$$v_m = 2v \text{ dir.}$$

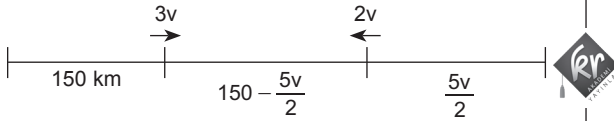
- Otomobil, motosikletten 75 dakika yani $\frac{5}{4}$ saat sonra harekete başladığından motosiklet

$$2v \cdot \frac{5}{4} = \frac{5v}{2} \text{ km yol alır.}$$

Yolun tam ortasında karşılaştıklarına göre otomobil 150 km yolu

$$150 = 3v \cdot t$$

$$t = \frac{50}{v} \text{ saatte alır.}$$

Dolayısıyla motosiklette $\frac{50}{v}$ saat ve $150 - \frac{5v}{2}$ km yol alacaktır.

$$150 - \frac{5v}{2} = 2v \cdot \frac{50}{v}$$

$$150 - \frac{5v}{2} = 100$$

$$50 = \frac{5v}{2}$$

$$100 = 5v$$

$$v = 20 \text{ dir.}$$

O hâlde, motosikletin hızı

$$2v = 2 \cdot 20$$

$$= 40 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

50. $f(n) = (n + 1) \cdot (f(n - 1))$

$n = 2$ için

$$f(2) = (2 + 1) \cdot f(2 - 1)$$

$$= 3 \cdot f(1)$$

$$= 3 \cdot 2$$

$$= 6$$

$$f(f(2)) = f(6) \text{ olur.}$$

$n = 3$ için

$$f(3) = (3 + 1) \cdot f(3 - 1)$$

$$= 4 \cdot f(2)$$

$$= 4 \cdot 6$$

$$= 24$$

$n = 4$ için

$$f(4) = (4 + 1) \cdot f(4 - 1)$$

$$= 5 \cdot f(3)$$

$$= 5 \cdot 24$$

$$= 120$$

$n = 5$ için

$$f(5) = (5 + 1) \cdot f(5 - 1)$$

$$= 6 \cdot f(4)$$

$$= 6 \cdot 120$$

$$= 720$$

$n = 6$ için

$$f(6) = (6 + 1) \cdot f(6 - 1)$$

$$= 7 \cdot f(5)$$

$$= 7 \cdot 720$$

$$= 7 \cdot 6 \cdot 5 \cdot 4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1$$

$$= 7! \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

51. $D = 3k = 4s$

Defterin fiyatı 12 TL alınırsa, kalemin fiyatı $\frac{12}{3} = 4$, silginin fiyatı $\frac{12}{4} = 3$ TL olur.

Bir gün içerisinde x tane defter satılmış olsun.

Buna göre, bir gün içerisinde elde edilen gelir;

$20 \cdot 3 + 40 \cdot 4 + x \cdot 12 = 12x + 220$ TL elde edilir.

Elde edilen gelirin %15'i silgi satışından olduğundan,

$$(12x + 220) \cdot \frac{15}{100} = 20 \cdot 3$$

$$12x + 220 = 400$$

$$12x = 180$$

$$x = 15 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

54.

$$K14 = K^{1+4} = K^5$$

$$2K3 = 2^{K+3}$$

$$K14 + 2K3 = K^5 + 2^{K+3} = 17$$

$$K^5 + 2^{K+3} = 1 + 16$$

$$K = 1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

55.

$$2KL = 256$$

$$2^{K+L} = 2^8$$

$$K + L = 8$$

olup $K = 4$ ve $L = 4$ alınırsa $K \cdot L$ çarpımının en büyük değeri $4 \cdot 4 = 16$ bulunur.

Cevap: D

52. Toplam $8 + 5 + 2 = 15$ sakız var ve alınan ili sakızın lacivert renkte olma olasılığı,

$$\frac{8}{15} \cdot \frac{7}{14} = \frac{4}{15} \text{ 'dir.}$$

Cevap: C

53.

$$\begin{array}{r|l} 31 & 7 \\ 28 & 4 \\ \hline 3 & \end{array}$$

Bu ay 31 gün olup artan 3 gün salı, çarşamba ve perşembedir. Bu yüzden ayın ilk günü salı olmalıdır.

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe...
↓	↓	↓	↓
28	29	30	31

Ayın ilk günü salı olduğundan 7. günü pazartesidir.

Cevap: A

56. 2. grafikten B pastasının bir tanesinden, 20 TL'ye alınıp 40 TL'ye satıldığından $40 - 20 = 20$ TL kâr elde edilir. B pastasından 600 TL kâr elde edildiğinden, B pastasından $\frac{600}{20} = 30$ tane satılmıştır.

1. grafikten A'yı gösteren daire diliminin merkez açısı $360^\circ - 90^\circ - 60^\circ = 210^\circ$ 'dir. 1. grafiğe göre, A pastasından,

$$90^\circ \quad 30 \text{ tane}$$

$$210^\circ \quad x$$

$$x = \frac{30 \cdot 210}{90}$$

$$x = 70 \text{ tane satılmıştır.}$$

Cevap: D

57. 1. grafiğe göre 360 tane pasta üretilirse A'dan 210, B'den 90 ve C'den 60 tane üretilmiş olur.

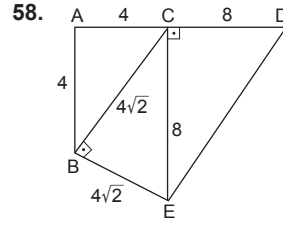
2. grafiğe göre A, 30'a alınıp 50'ye satıldığından $50 - 30 = 20$ TL kâr edilir ve tamamının satılmasından elde edilen kâr, $K_A = 20 \cdot 210 = 4200$ TL'dir.

B, 20'ye alınıp 40'a satıldığından $40 - 20 = 20$ TL kâr edilir ve tamamının satılmasından elde edilen kâr, $K_B = 20 \cdot 90 = 1800$ TL'dir.

C, 30'a alınıp 40'a satıldığından $40 - 30 = 10$ TL kâr edilir ve tamamının satılmasından elde edilen kâr, $K_C = 10 \cdot 60 = 600$ TL'dir.

Buna göre, $K_C < K_B < K_A$ 'dır.

Cevap: D

$|AB| = |AC| = 4$ cm olduğundan,

$$|BC|^2 = 4^2 + 4^2$$

$$|BC|^2 = 32$$

$$|BC| = 4\sqrt{2} \text{ cm olur.}$$

$|BE| = |BC| = 4\sqrt{2}$ cm olduğundan,

$$|CE|^2 = (4\sqrt{2})^2 + (4\sqrt{2})^2$$

$$|CE|^2 = 64$$

$$|CE| = 8 \text{ cm olur.}$$

$|CD| = |CE| = 8$ cm olduğundan

$$A(\widehat{DCE}) = \frac{8 \cdot 8}{2} = 32 \text{ cm}^2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

59. Doğru denklemi üzerinde nokta bu doğru denklemini sağlar. Buna göre,

$$x = 1 \text{ ve } y = 3 \text{ yazılırsa}$$

$$y = ax + 6$$

$$3 = a \cdot 1 + 6$$

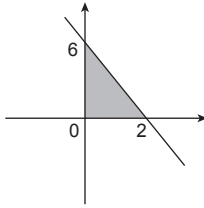
$$-3 = a \text{ bulunur.}$$

Doğru denklemi $y = -3x + 6$ bulunur ve koordinat düzleminde çizilirse

$$y = -3x + 6$$

$$x = 0 \text{ için } y = 6 \text{’dır.}$$

$$y = 0 \text{ için } x = 2 \text{’dir.}$$

$y = -3x + 6$ doğrusunun eksenlerle arasında kalan bölgenin alanı,

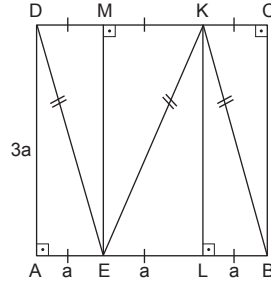
$$\text{Taralı alan} = \frac{6 \cdot 2}{2}$$

$$= 6 \text{ br}^2 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

60.

$KL \perp AB$ çizilirse KEB ikizkenar üçgen olduğundan $|EL| = |LB|$ olur.

$EM \perp DC$ çizilirse DEK ikizkenar üçgen olduğundan $|DM| = |MK|$ olur.

$|MK| = |EL|$ olduğundan

$|AE| = |EL| = |LM|$ ve $|DM| = |MK| = |KC|$ olur.

$|AE| = |EL| = |LB| = a$ alınırsa $|AD| = 3a$ olur.

$|EK| = |DE| = |KB| = 8\sqrt{10}$ olduğundan ADE dik üçgeninde,

$$|AD|^2 + |AE|^2 = |DE|^2$$

$$(3a)^2 + a^2 = (8\sqrt{10})^2$$

$$9a^2 + a^2 = 64 \cdot 10$$

$$a = 8 \text{ cm olup karenin çevresi}$$

$$4 \cdot 3a = 12 \cdot 8 = 96 \text{ cm'dir.}$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

1. Türklerde Tar göğüste çalınan bir tür çalgı; Kopuz bir tür bağlama; Obua ise nefesli çalgıdır. Dolayısıyla bunlar Türklerin kullandığı müzik aletleridir. Tarih Öğretmeni Türkler hakkında müzik konusunu anlatmaktadır.

Cevap: D

2. Türk – İslam devletlerinde Türk hükümdarları Abbasi halifesini koruma altına almıştır. Gazneliler Dönemi'nde Gazneli Mahmut, Büyük Selçuklularda Tuğrul Bey korumuştur. Memlûkler ise Abbasi Devleti yıkıldıktan sonra halifeyi koruyan son Türk devleti olmuştur. Memlûklere son veren Osmanlı Devleti halifeliliği kendi üzerine almıştır. Vatîf, tarih boyunca sürelenmiş yardımlaşma ve dayanışma duygusunun kurumsallaşmış hâlidir. Dolayısıyla vakıf da sosyal ve iktisadi hayatı etkilemiştir.

Cevap: E

3. Malazgirt Savaşı sonucunda Romen Diyojen, Alparslan'a esir düşmüştür. Böylece ilk kez bir Bizans İmparatoru Müslüman bir komutana esir düşmüştür.

Cevap: D

4. Osmanlı Devleti'nin kısa sürede büyümesinin nedenlerinden biri de gaza ve cihat politikasına ağırlık vermesidir. Gaza ve cihat gayrimüslimlere karşı yapılır. Otlukbeli Savaşı Müslüman bir devlet olan Akkoyunlular ile yapıldığı için gaza ve cihat amacı taşımamaktadır. Savaşın nedeni iki Türk devletinin cihan hâkimiyeti mücadelesidir. Diğer savaşlar Gayrimüslimlerle cihat yapılmıştır.

Cevap: D

5. İstimalet Politikası hoşgörü politikasıdır. İskan Politikası, yeni fethedilen yerlere Türkmenlerin yerleştirilmesidir. Hakkaniyet Çemberi, merkezinde adalet olan yönetim şeklidir. Millet Sistemi ise halkın din ve mezheplere göre ayrılmasıdır. Ancak Osmanlı Devleti'nde Türklerin birliğini savunan Türkçülük politikasıyla ilgili bir bilgi verilmemiştir.

Cevap: E

6. Lonca, esnaf teşkilatıdır; üretimi ve ticareti denetler. (İktisadi)

Galebe Divanı, elçi kabulüdür; devlet protokolüyle ilgilidir. (Siyasi)

Vakıf, sosyal yardımlaşma kurumudur; eğitim ve sağlık gibi hizmetleri yürütür. Vakfedilen mülklerin işletilmesi ve buradan gelen gelirin hayır işlerine aktarılması da iktisadi hayat ile ilgilidir. (Hem sosyal hem iktisadi)

Cevap: D

7. Osmanlı Devleti kurulduğundan itibaren birçok bölgeyi fethederek topraklarını genişletmiştir. Beylerbeyliği sayısının artması topraklarının genişlediğine kanıttır. Divan teşkilatının kurulması ve kazaskerlik makamlarının da artması topraklarının genişlediğine kanıttır. Toprakların genişlemesiyle yeni kurumlara ihtiyaç duyulmuştur.

Cevap: E

8. I. Murat Dönemi'nde, Germiyanogulları'ndan çeyiz yoluyla toprak alındı. Hamitoğulları'ndan ise para ile toprak satın alındı. Ancak Dulkadiroğulları Beyliği toprakları, Yavuz Sultan Dönemi'nde Turnadağ Savaşı ile alınmıştır.

Cevap: C

9. Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlerin garantisi altına alınması, Osmanlı'nın merkezi otoritesinin zayıfladığını ve tek başına kendini koruyamayacak duruma geldiğini gösterir. Osmanlı'nın Karadeniz'de tersane ve donanma bulundurmaması, Karadeniz'de hâkimiyetini zedelemiştir. Eflak ve Boğdan'a muhtariyet verilmesi özerk yapıların oluştuğuna kanıttır. Ancak Osmanlı Devleti'nin imparatorluk özelliğini kaybettiğiyle ilgili bir bilgi bulunmamaktadır.

Cevap: B

10. Osmanlı Devleti, kuruluş döneminden itibaren Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak için fetih hareketlerine başlamıştır. I. Selim Dönemi'nde Dulkadiroğulları'nın alınmasıyla Anadolu Türk siyasi birliği sağlanmıştır. Osmanlı Devleti'nde Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak için Türk beyliklerinden toprak parçası alması lazımdır. Konya, Karamanoğulları'ndan alınan Türk bölgesi olduğu için amaç Türk siyasi birliğini sağlamaktır. Ancak Bursa Bizans'tan, Trabzon da Rumlardan alınmıştır. Buralar Türklerden alınmadığı için amaç Anadolu siyasi birliğini sağlamaktır.

Cevap: B

11. Fatih Dönemi'nde yasallaştırılan kardeş katli uygulamasının gerekçeleri olarak; merkezîyetçi bir yönetim kurmak, taht kavgalarını önlemek, padişahın otoritesini güçlendirmek sayılabilir.

Cevap: E

12. Ocaklık; geliri kale muhafızlarına ve tersane masraflarına ayrılan arazidir. Yurtluk; geliri sınır boylarında hizmet yapan idareci ve askere ayrılan topraklardır. Vakıf Arazî; geliri hayır kurumlarına ayrılan topraktır. Paşmaklık; geliri padişahın kızlarına ve ailelerine ayrılan topraktır. Malikâne; bazı devlet görevlilerine üstün hizmetleri karşılığında verilen topraklardır.

Cevap: C

13. Osmanlı Devleti'nde kuruluşundan itibaren birçok başkent değişikliği yaşanmasının en önemli sebepleri arasında fetih bölgelerine yakın olunmak istenmesi ve sınırların genişlemesidir. Tımar Sistemi başkentlerin değişmesinde etken değildir.

Cevap: C

14. Hicaz – Yemen Cephesi'nde Mustafa Kemal görev almamıştır. Kutsal bölgeleri İngilizlere karşı koruyan komutan Çöl Kapları unvanlı Fahrettin Paşa'dır. Mustafa Kemal, Trablusgarp Savaşı'nda Derne ve Tobruk'ta başarılar elde etmiştir. Çanakkale Savaşları'nda İtilaf Devletleri'ni geri püskürtmüştür. Kafkas Cephesi'nde Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri almayı başarmıştır. Suriye – Filistin Cephesi'nde İngilizleri durdurmayı başarmıştır.

Cevap: E

15. 31 Mart İsyanı'nda hükümet isyanı bastıramayınca Selanik'ten Hareket Ordusu gelmiş ve bu isyanı bastırmıştır. Bu isyan sonucunda II. Abdülhamit meclis kararı ile tahttan indirilmiştir. İttihat ve Terakki Partisi bu olaydan sonra güç kazanmıştır.

Cevap: E

16. Soruda verilen üç antlaşma da Batı Cephesi'ndeki başarılarından sonra imzalanmıştır.

Moskova Antlaşması, I. İnönü Savaşı'ndan sonra Sovyet Rusya ile imzalanırken, Kars ve Ankara Antlaşmaları Sakarya Savaşı'ndan sonra imzalanmıştır. TBMM, Kars Antlaşması'nı Gürcistan, Azerbaycan ve Ermenistan ile Ankara Antlaşması'nı ise Fransa ile imzalamıştır.

Cevap: E

17. Kütahya – Eskişehir Savaşları'ndan sonra Başkomutanlık yetkisi Mustafa Kemal'e verildi. TBMM tüm yetkilerini Mustafa Kemal'e üç aylığına devretti. Bunun en önemli sebebi daha hızlı kararlar almaktır.

Cevap: A

18. Erzurum Kongresi; Trabzon Müdafai Hukuk Cemiyeti ve Doğu Anadolu Müdafai Hukuk Cemiyeti'nin çabaları sonucu toplanmıştır. Bu kongre doğuda Ermenilerin, Karadeniz'de ise Rumların faaliyetlerini önlemek için toplanmıştır.

Cevap: C

19. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir. İstanbul Hükümeti, aldığı görevi yerine getirmemektedir. Bu iki madde Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesidir. Milletin istiklalini, milletin azim ve kararı kurtaracaktır. Bu madde milli birlik ve beraberlikten bahsetmiştir. Aynı zamanda bu madde milli mücadelenin yöntemidir. "İstanbul Hükümeti görevini yerine getirememektedir." Ancak Osmanlı ordusu hakkında herhangi bir madde yoktur.

Cevap: D

20. Alaşehir Kongresi'nin Yunanlılara karşı mücadele amaçlı toplanması Rumlara yönelik mücadelenin artırılmaya çalışıldığını gösterir. Batı Cephesi'nin kurulması, savaş hazırlığı yapıldığına ve yeni bir cephenin açıldığına kanıttır. Mandacılık fikrinin savunulması bağımsızlık düşüncesinden yoksun olduğunu gösterir. Ancak maddelere bakılarak Batı Anadolu'da toplanan son kongredir anlamı çıkmamaktadır.

Cevap: B

21. Hıyaneti Vatanîye Kanunu ile vatana ihanet edenler İstiklal Mahkemeleri'nde yargılanmıştır. Firariler Kanunu asker kaçaklarını önlemeye yöneliktir. Bu isyanlar düzenli ordunun kurulması için de yeni adımlar atılmasını sağlamış ve düzenli ordunun gerekliliği anlaşılmıştır. Ancak tüm isyanları düzenli ordu bastırdı tabiri yanlıştır. Çünkü Kuvayı Milliye birlikleri de bazı isyanları bastırmıştır.

Cevap: E

22. Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması (1932), Akdeniz Paktı (1936), Sadabat Paktı (1937), Nyon Konferansı (1937), Hatay'ın Anavatana katılması (1939).

Cevap: E

23. Musul Meselesi, Lozan'da çözüme kavuşamayan tek sorundur. Daha sonra Türkiye ile İngiltere arasında toplanan Haliç Konferansı'nda da sonuç alınamadı. Türkiye'de İngilizlerin desteğiyle Şeyh Said İsyanı çıktı. Bu isyan Musul'un kaybedilmesinde önemli rol oynadı. Bu isyanın etkisiyle 1926 yılında Ankara Antlaşması imzalandı. Bu antlaşmaya göre Musul, İngiltere mandasındaki Irak'a verildi.

Cevap: B

24. Sivas Kongresi'nde tüm cemiyetlerin birleştirilmesi ve Temsil Heyeti'nin tüm yurdu temsil eder hale gelmesi Milli Mücadele'nin tek elden yönetilmek istendiğine kanıttır. Aynı zaman da tüm yurdu temsil etmesi ulusal bir kongre olduğunu ve Milli Mücadele'nin güç kazandığını gösterir.

Cevap: E

25. I. Dünya Savaşı'ndan kârlı çıkarak Uzak Doğu'nun en güçlü devleti haline gelen Japonya'nın Çin'e yayılmasını engellemek isteyen Avrupalı devletler, 1922'de Washington Deniz Silahsızlandırma Konferansı düzenleyerek Japonya'nın Çin üzerindeki tehdidini azaltmayı amaçlamıştır.

Cevap: E

26. II. Dünya Savaşı yıllarında Almanya, Fransa'yı işgal ettikten sonra Vichy Hükümeti'ni kurmuştur. Yeni kurulan hükümetin başına Petain getirilmiştir.

Cevap: A

27. Hitler, 1941 yılında SSCB'ye karşı saldırarak Barbarossa (Kızıl Sakal) Harekatı'nı başlatmış ama Stalingrad Savaşı'nda büyük bir yenilgi almıştır.

Cevap: C

28. Türkiye, 36° kuzey enlemi ile 42° kuzey enlemi arasında ve 26° doğu boylamı ile 45° doğu boylamı arasında yer alır. Bu durum ve sonuçları Türkiye'nin mutlak konumunun özellikleridir. Örneğin;

Türkiye, Kuzey Yarım Küre'de yer alır. Bu yüzden, Türkiye'nin güneyinden kuzeyine doğru gidildikçe;

Güneş ışınlarının yere düşme açısı azalır.

Sıcaklık, enleme bağlı olarak azalır.

Cisimlerin gölge boyu uzar.

Deniz suyu tuzluluk oranı azalır.

Kalıcı kar sınırı deniz seviyesine yaklaşır.

Çizgisel dönüş hızı azalır.

Üzerinden geçen paralel dairelerinin boyları kısalmaya başlar.

Üzerinden geçen ardışık iki meridyen yayı arasındaki mesafe azalır.

Ayrıca, 21 Haziran'dan sonra gündüzlerin kısaltmaya başlaması ve 21 Mart ile 23 Eylül arasında gecelerin gündüzlerden kısa olması da yine Türkiye'nin, Kuzey Yarım Küre'de yer alması ile ilgilidir. Türkiye, orta enlemlerde yer alır. Bu nedenle yıl içinde dört mevsimi belirgin olarak yaşar. Akdeniz iklim kuşağında yer alır.

Türkiye'nin kuzeyi ile güneyi arasındaki kuş uçuşu uzaklık 666 km'dir.

Türkiye'nin doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı 76 dakikadır.

Türkiye, 2 ve 3. saat dilimlerinde yer alır.

Ancak Türkiye'de yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi göreceli konumun yani özel konumun sonuçlarındandır.

Cevap: E

29. Türkiye, yer şekillerinin çeşitliliği bakımından zengin bir ülkedir. Ancak yüz ölçümünün yaklaşık yarısını dağlar oluşturur. Dağların büyük bir kısmı sıradağlar şeklindedir ve çoğunluğu doğu-batı doğrultusunda uzanır. Bu dağ sıraları, levhaların tortul tabakaları sıkıştırması ve bunun sonucunda kıvrılan kütlelerin yükselmesiyle oluşmuştur. Alp-Himalaya Dağ Kuşağı üzerinde yer alan ve sıradağlar şeklinde uzanan bu dağların en önemlileri Kuzey Anadolu Dağları ile Toros Dağları'dır.

Dağlık alanların oldukça fazla olmasının yanında kıyı ile iç kesimlerde geniş düzlükler de yer alır. Dağ sıraları arasında batı-doğu doğrultusunda uzanan çöküntü ovaları bulunur.

Türkiye ortalama 1132 metrelik bir yükseltiye sahiptir. Topoğrafyanın oldukça engebeli olduğu ülkemizde yükselti, genel olarak kıyılardan iç kesimlere ve batıdan doğuya doğru artar. Batı ve doğuda birbirine yaklaşan dağ sıraları, İç Anadolu'da birbirinden uzaklaşır. Türkiye akarsuları, bu yüksek ve engebeli alanları aşındırarak dar ve derin vadiler oluşturmaktadır.

Bu açıklamaların tamamı jeolojik devirlerde yaşanan olaylara bağlı Türkiye'nin yer şekillerinin gösterdiği ana özellikler ile ilgilidir. Ancak tarım arazilerinin büyük çoğunluğunun yüksek verim alınabilecek nitelikte olması üzerinde toprak verimliliği ve iklim şartları gibi başka unsurlar da etkilidir.

Cevap: D

30. Türkiye, ovalar bakımından da zengin bir ülkedir. Yer kabuğu hareketlerinin aktif olduğu ülkemizde en yaygın ovalar tektonik çanaklarda yer alanlardır. Yer kabuğu hareketleriyle çöken alanlara akarsuların yerleşmesi ve alüvyal toprakların birikmesiyle oluşan bu ovalar, önemli tarım alanlarıdır. Türkiye'deki tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin önemli bir kısmının yürütüldüğü bu ovalar, ulaşım ve ticaretin yoğunlaştığı önemli yerleşim alanları olup nüfusun büyük bir kısmının toplandığı yerlerdir.

Ülkemizdeki ovalardan bazıları da karstik süreçler sonucunda yani; suda kolay çözünen kayaların meydana getirdiği çanaklarda oluşmuştur. Polye olarak da adlandırılan bu ovaların başlıcaları Muğla,

Kestel, Korkuteli, Burdur, Tefenni, Elmalı ve Acıpayam'dır. Ancak Türkiye'de en yaygın olan ovalar karstik değil; büyük oranda tektonik hareketlerle meydana gelmiştir.

Cevap: D

31. Türkiye'de barajların yapılmasında dört amaç vardır.

1. Hidroelektrik enerjisi üretme
2. İçme ve kullanma suyu sağlama
3. Tarımda sulama suyu sağlama
4. Taşkınları önleme

Ancak barajların yapılış amaçları arasında akarsu rejimlerini düzenleme gibi bir amaç yoktur.

Bu durum daha çok iklim şartları ile ilgilidir. Ayrıca Türkiye akarsularının rejimleri genelde düzensizdir.

Cevap: B

32. Dağların Güneş'e dönük olan yamaçlarında güneşlenme süresi uzun ve sıcaklık değerleri diğer yamaca göre daha yüksektir. Dağların iki yamacı (kuzey ve güney) arasındaki bu farklılığa bakı denir. Bu duruma bağlı olarak oluşan duruma da bakı etkisi denir. Torosların güney yamaçları güneşe dönük yamaçlardır. Bu yamaçlar kuzey yamaçlara göre daha sıcaktır. Bu durum bakı etkisiyle açıklanabilir.

Yazın en yüksek sıcaklıkların Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşanması ve Akdeniz'den Marmara'ya gidildikçe maki üst sınırının alçılması enlem etkisiyle; Orta Karadeniz Bölümü'nün yıllık ortalama yağış tutarının Doğu Karadeniz'den az olması ve İç Anadolu Bölgesi'nde en düşük sıcaklıkların Yukarı Kızılırmak Bölümü'nde ölçülmesi yer şekillerindeki yükselti ve engebe etkisiyledir.

Cevap: D

33. Akdeniz iklim bölgesinde kış ayları ılık ve yağışlı geçer. Bu nedenle Akdeniz fitocoğrafya bölgesinde yer alan bitkilerin düşük kış sıcaklıklarına uyum sağlamaları ve vejetasyon sürelerinin kısa olması beklenebilir. Bitkilerin tohumdan çıkıp gelişerek tekrar tohum verecek hale gelene kadar geçen süreye vejetasyon süresi denir.

Akdeniz iklim bölgesinde yaz ayları sıcak ve kurak geçer. Bu nedenle bu bölgede doğal yetişen bitkilerin ışık ve sıcaklık istekleri fazladır.

Cevap: B

34. Kuzeydoğu Anadolu'da (Erzurum – Kars) yer alan platolarda mera hayvancılığı şeklinde büyükbaş hayvan türleri yetiştirilir.

Çukurova'da (Adana) verimli toprak ve ılıman iklim şartları sayesinde hem tarım hem de sanayi gelişmiştir.

Çatalca Yarımadası'nda (İstanbul) sanayi faaliyetleri yoğunudur.

Ancak Biga Yarımadası'nda sanayi ve ticaretin geliştiği söylenemez. Biga Yarımadası (Çanakkale) ticaret yollarına ters yerde kaldığı için sanayi ve ticaret etkinliklerinin yoğun olduğu yerlerden biri değildir. Bu nedenle Biga Yarımadası - sanayi ve ticaret eşleştirmesi yanlıştır.

Cevap: B

35. Geçmişten günümüze Türkiye'nin nüfus yapısındaki değişim incelendiğinde doğurganlık hızının özellikle 2000'li yılların başından itibaren düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu değişimin en önemli nedenleri hızla gelişen Türkiye'de; evlenme yaşının yükselmesi, eğitim seviyesinin yükselmesi, kadınların iş hayatına katılımının artması ve şehirleşme oranlarının hızla yükselmesidir. Ancak yaşlı nüfus oranının artması bu durum doğrudan nedeni değil sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca yaşlı nüfusun artması yaşam süresinin uzadığı, ölümlerin azaldığı anlamına da gelir. Bu da toplam nüfus miktarını artıran bir unsur olarak da etki eder.

Cevap: B

36. Demografik, sosyal ve ekonomik verilerin toplanması, değerlendirilmesi ve analiz edilmesine nüfus sayımı denir. Geçmişteki nüfus sayımlarının amacı askere alınacakların ve vergi yükümlülerinin sayısını belirlemektir. 20. yüzyıldan sonraki nüfus sayımlarının amaçları ise çeşitlenmiştir. Bunların başlıcaları ülkenin toplam nüfusunu, nüfus artış hızını, okuryazar durumunu, aktif nüfusu, işsizlik oranını, kır ve kent nüfusunu, göç durumunu belirlemektir. Elde edilen bu verilere göre sağlık, eğitim, enerji, alt yapı, savunma vb. alanlar için gerekli yatırımlar planlanmakta ülkenin ekonomik koşullarına göre nüfus politikaları belirlenmektedir. Bu yüzden düzenli olarak yapılan nüfus sayımları ülke kaynaklarının doğru planlanmasına imkân sağlar. Bu durum hem ekonomi alanındaki yatırımların planlanması hem de demografik yatırımların planlanması için geçerlidir.

Cevap: A

37. Türkiye'de ekonomik politikalar içinde mekânsal gelişim farklılıklarının azaltılması ve az gelişen bölgelerin ekonomik gelişimlerinin sağlanması amacıyla birçok proje ve uygulama devreye konulmuştur. Türkiye'nin ekonomik yönden az gelişmiş bölgelerinde özel sektörün daha fazla yatırım yapması amacıyla gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, yatırım yeri tahsis ve KDV istisnası gibi özendirici uygulamalar yapılmaktadır. Ayrıca mekânsal gelişim farklılıklarını azaltmak amacıyla bölgesel kalkınma projeleri uygulanmaktadır. Bunlardan en önemlisi Güneydoğu Anadolu Projesi'dir (GAP). GAP; 1989 yılında hazırlanan Master Plan ile tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da içine alan bir bölgesel kalkınma projesidir. Bu yüzden sorudaki haritada V numara ile gösterilen Güneydoğu Anadolu'da (Şanlıurfa, Diyarbakır, Mardin çevreleri) kalkınma için tarımsal yatırım ve teşvik uygulamalarının daha fazla olduğu söylenebilir.

Cevap: E

38. Bir ülkenin en önemli kaynaklardan biri de arazi varlığıdır. Bu nedenle sınırları belli olan araziden en verimli şekilde ve çevreye zarar vermeden yararlanmak oldukça önemlidir. Arazilerin jeolojik, jeomorfolojik, bitki örtüsü, su kaynakları, toprak vb. özelliklerinin dikkate alınarak kullanılmasına arazi planlaması denir. Arazi özelliklerinin göz ardı edilerek bilinçsiz ve aşırı kullanımı sonucu, çevrede telafisi mümkün olmayan kayıplar yaşanabilmektedir. Örneğin ormanların tahrip edilmesi hızlandırılmış erozyona, bu durum da toprak kaybına neden olmaktadır. Ayrıca tarımsal faaliyetlerde kullanılması gereken ovaların yerleşme ve sanayiye açılmasıyla verimli tarım alanları yok olmaktadır.

Cevap: B

39. Türkiye'de doğal ortam koşulları ve sosyoekonomik nedenlere bağlı olarak küçükbaş hayvan sayısı çoktur. Özellikle iç kesimlerde etkili olan yarı kurak iklim koşulları ile bozkır bitki örtüsünün varlığı, koyun yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapılmasına imkân sağlamaktadır.

Yazların serin ve yağışlı geçtiği, çayır bitki örtüsünün yaygın olduğu Kuzeydoğu Anadolu önemli sığır yetiştirme alanıdır.

Türkiye'de bitki çeşidinin fazla ve bu bitkilerin önemli bir kısmının endemik olması, ülkemizde arıcılığın gelişmesini sağlamıştır.

Cevap: A

40. Günümüzde, tarımsal üretimin her aşamasında kullanılabilen makineler üretilmiştir. Bu makinelerin kullanılması, üretim aşamalarını kısaltmakta ve tarımsal verimi artırmaktadır. Ülkemizde tarımda makineleşmeye bağlı olarak çayır ve meraların bir bölümünün tarım alanına çevrilmesi, tarım arazilerini genişletirken hayvancılığı olumsuz etkilemektedir. Tarımda makineleşmenin sağladığı bir başka kolaylık da insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyacın azalmasıdır. Bu durumun kırsal kesimlerde gizli işsizliğin artmasına neden olduğu da söylenebilir. Ancak Türkiye'de sebze ekim alanlarının genişlemesi öncelikle sulanabilir tarım arazilerinin artması ve ürüne uygun gübre kullanımının artmasıyla ilgilidir. Makine kullanımı ile doğrudan bir ilgisi yoktur.

Cevap: E

41. Jeotermal enerji, yerin derinliklerinden gelen sıcak su ve su buharını ifade etmektedir. Çok sayıda aktif fay hattının bulunduğu ülkemizde, çok sayıda sıcak su kaynağı bulunmaktadır. Jeotermal enerji yer altı suyu sıcaklığına bağlı olarak elektrik üretiminin yanı sıra konut ve seraların ısıtılması, termal turizm ve endüstri gibi birçok alanda kullanılmaktadır. Türkiye'deki jeotermal alanların büyük bir kısmı ülkemizin batısında yer almaktadır. Burayı jeotermal potansiyeli bakımından ülkemizin iç kesimleri ve Marmara Denizi'nin güneyi izler.

Türkiye'de Ergene Ovası, Mersin-Konya arası ve Güneydoğu Anadolu'nun güneyi aktif fayların olmadığı alanlardır. Haritada I numara ile gösterilen yer Ergene Ovası içinde yer aldığı için aktif fay hatlarının bulunduğu bir alan değildir. Bu nedenle jeotermal enerji potansiyeli daha azdır.

Cevap: A

42. Türkiye, uluslararası ve transit taşımacılık yönünden önemli bir bölgede bulunmaktadır. Bir iç denizi bulunan ve üç tarafı denizlerle çevrili olan Türkiye, deniz yoluyla yurt içi yolcu taşımacılığında istenen seviyede değildir (yaklaşık %0,5). Bununla birlikte uluslararası yük taşımacılığında deniz yolunun payı %60'lara yakinken yurt içinde bu oran %6 civarındadır.

Deniz yolu yük ve yolcu taşımacılığında en ekonomik ulaşım yoludur. Türkiye'de deniz yolu ulaşımının geliştirilmesi için kara ve demir yolları ile limanlar arasında bağlantı sağlanması daha etkili olur. Türkiye'de limanların iç bölgelerle güçlü kara ve demir yolu bağlantısının kurulması deniz yollarının daha fazla kullanılmasına, yük ve yolcu taşımacılığındaki payının daha da artmasına imkân sağlar.

Cevap: B

43. İnanç turizmi Müslümanlık, Hristiyanlık ve Museviliğe ait dinî yerlerin ziyaret edilmesini ifade etmektedir. Türkiye'de birçok uygarlık yaşamış olduğu için bu uygarlıklara ait birçok dinî mekân bulunmaktadır ve bu yerler, her yıl çok sayıda turist tarafından ziyaret edilmektedir. Hatay (St. Pierre Anıt Müzesi), Mersin (St. Paul Anıt Müzesi), İzmir (Meryem Ana Evi), Antalya (St. Nicola Kilisesi), Manisa (Sard Sinagogu, Alaşehir Kilisesi ve Akhisar Kilisesi), Isparta (Pisidia Antik Kenti), Nevşehir (Ortodoks Kilisesi) ve Denizli'de (Laodikya Antik Kenti), Trabzon (Sümela Manastırı) gibi Hristiyanlık ve Museviliğe ait mekânlar bulunmaktadır. İstanbul, Konya (Mevlana), Kırşehir (Hacıbektaş) Şanlıurfa, İzmir, Bursa, Edirne, Gaziantep, Siirt, Mardin ve Bitlis gibi birçok şehirde İslamiyete ait dinî mekânlar bulunmaktadır. Ancak Aspendos ve Perge antik kentleri dinî turizm için uygun koşulların bulunduğu yerler arasında sayılamaz.

Cevap: D

44. Türkiye'de kalkınma düzeyi bakımından bölgeler arasında önemli farklılıklar vardır. Bu dengesizliği en aza indirmek için kalkınmada öncelikli bölgeler belirlenmiş, bu bölgelerde ön plana çıkarılması gereken özellikler ortaya konmuştur. Bu amaçla 2006'da bir kanun çıkarılmış, bu kanun çerçevesinde kalkınma bölgeleriyle ilgili çalışmalar belirlenmiştir. Doğu Anadolu Projesi, Güneydoğu Anadolu Projesi, Doğu Karadeniz Projesi, Konya Ovası Projesi, Yeşilirmak Havzası Geliştirme Projesi, Zonguldak, Bartın ve Karabük Projesi bu bölgesel kalkınma alanlarının başlıcalarıdır. Bunlardan biri olan Doğu Anadolu Projesi kapsamında yer alan illerde bölgenin güçlü olan yönleri arasında

- I. hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olması,
- II. mera ve çayırların geniş yer kaplaması,
- III. maden rezervi ve çeşitliliğinin yüksek olması yer alır.

Ancak Doğu Anadolu'nun engebeli ve yüksek topoğrafyası ulaşım sistemlerinin gelişmesindeki en büyük sorundur. Bu nedenle Doğu Anadolu Bölgesi'nde gelişmiş bir ulaşım ağlarından bahsedilemez.

Cevap: B

45. Soruda verilen illerin venn şemasındaki bölgelere göre dağılımı şu şekildedir.

Dağlık bölge; Muğla ve Artvin

Plato bölgesi; Şanlıurfa

Karasal iklim; Şanlıurfa, Nevşehir ve Edirne'dir. Artvin dağlık, engebeli, ormanlık ve denizel iklim bölgesidir.

Bu ilimiz Plato bölgesi olarak nitelendirilemez. Plato bölgesi olabilmesi için akarsu vadileri ile parçalanmış geniş düzlüklere sahip olması gerekir.

Cevap: D

46. Hukukun yazılı ve yazısız kaynakları bağlayıcıdır. Fakat yardımcı kaynaklar yani, içtihatlar ve bilimsel görüş, doktrinler bağlayıcı değildir.

İçtihadı birleştirme kararları bağlayıcıdır.

Cevap: C

47. Gerçek kişiler (insanlar); ölüm, ölüm karine, birlikte ölüm karinesi ve gaiplikle kişiliklerini kaybederler.

Cevap: E

48. Borcu sona erdiren durumlar şunlardır;

- İfa
- İbra
- Takas
- Yenileme (Tecdit)
- Alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi
- Kusursuz imkânsızlık

Cevap: B

49. Anayasamızın ilk 3 maddesine göre;

- Türkiye devleti bir cumhuriyettir. (1. md.)
- İnsan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir. (2. md.)
- Devletin bölünmez bütünlüğü, dili Türkçe, bayrağı şekli kanunda belirtilen beyaz ay yıldızlı al bayrak, milli marşı İstiklal Marşı, başkenti Ankara'dır. (3. md.)

Cevap: E

50. İnsan haklarına ilişkin düşüncülerden ilk defa egemenlik kavramını tartışan düşünür Jean Bodin'dir.

Cevap: A

51. Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüz bin seçmen aday gösterebilir.

Cevap: C

52. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyi üyeleri Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından seçilir.

Cevap: D

53. Yerel yerinden yönetim birimlerine mahalli idarelerde denir. Mahalli idareler ise il özel idaresi, belediye idaresi ve köy idaresinden oluşur.

Cevap: B

54. Köy Derneği köyün seçmenlerinden oluşur. Bu nedenle köy muhtarını köy derneği seçer.

Cevap: B

55. Yerli ve Millî sloganıyla piyasa sürülen elektrikli TOGG araçlarının sahibi, TOGG Sanayi ve Ticaret A.Ş' nin CEO'su Mehmet Gürcan Karakaş'tır.

Cevap: D

56. Milli Muharip Uçağı Kaan'ın üreticisi olan şirket TUSAŞ'tır.

Cevap: A

57. Uluslararası Tarım ve Gıda Konfederasyonu (TARIM-KON) Genel Başkanı Hakan Yüksel, Avrupa Ekonomik Senatosuna seçilen ilk Türk ekonomik senatör olmuştur.

Cevap: E

58. Kültür ve Turizm Bakanlığı, zeka ve strateji oyunu Mangala'nın diğer adıyla Göçürme'nin, UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne girdiği açıklamıştır.

Cevap: D

59. Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü (OPCW) Filistin'i üye ülke olarak kabul etmiştir.

Cevap: A

60. 1966'dan beri Keloğlan ve Malkoçoğlu gibi birçok dizi ve filmde yer alan Yeşilçam oyuncusu Kayhan Yıldızoğlu Mart 2024'te hayatını kaybetmiştir.

Cevap: C